

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Рівненської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Рівненської області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців. Одночасно керівники підприємств регіону негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств. Прогнозується уповільнення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 23.1%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%;
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 69.2% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво. Високо оцінено також вплив курсу гривні до іноземних валют (графік 2);
- **девальвацію національної валюти** нижчими темпами: знецінення гривні відносно долара США очікують 61.5% респондентів (у попередньому кварталі – 76.9%), у цілому по Україні – 63.5%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 9.1% (у I кварталі 2021 року – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану – 18.3% (таблиця);
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 7.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 15.4%) (таблиця). Обсяг реалізації продукції на зовнішньому ринку очікується на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2021 року – 50.0%). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – по 21.0%;
- **зростання інвестиційних видатків** на машини, обладнання, інвентар та на виконання будівельних робіт: баланси відповідей – 23.1% і 30.8% відповідно (у попередньому кварталі – 0.0% і 7.7% відповідно). У цілому по Україні – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 27.3%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0%;
- **уповільнення зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 69.2% та 46.2% відповідно (у попередньому кварталі – 100.0% та 76.9% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, вартість трудових ресурсів та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 38.5% та 53.8% відповідно (у I кварталі 2021 року – 46.2% та 61.5% відповідно) (графіки 6 і 4).

Занадто високі ціни на енергоносії, брак кваліфікованих працівників, надмірний регуляторний та податковий тиск, недостатній попит респонденти назвали **головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво** (вплив цих чинників оцінено значно вище, ніж у попередньому кварталі) (графік 5).

Підприємства області **знизили свої оцінки щодо зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Наявність інших джерел фінансування залишається головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів (графік 10).

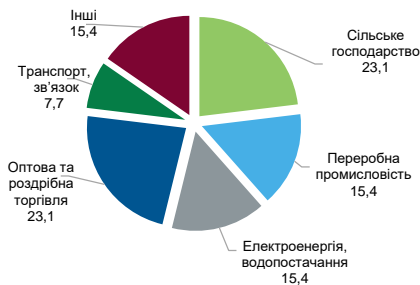
Усі респонденти області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках** (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

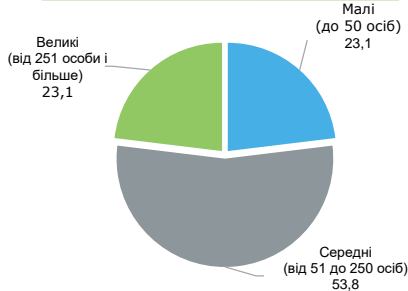
- **поточний фінансово-економічний стан** поліпшився й оцінюється як **добрий:** баланс відповідей – 23.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 15.4%), у цілому по Україні – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** збільшився і є **нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 14.3%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – 7.7% (у I кварталі 2021 року – 23.1%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

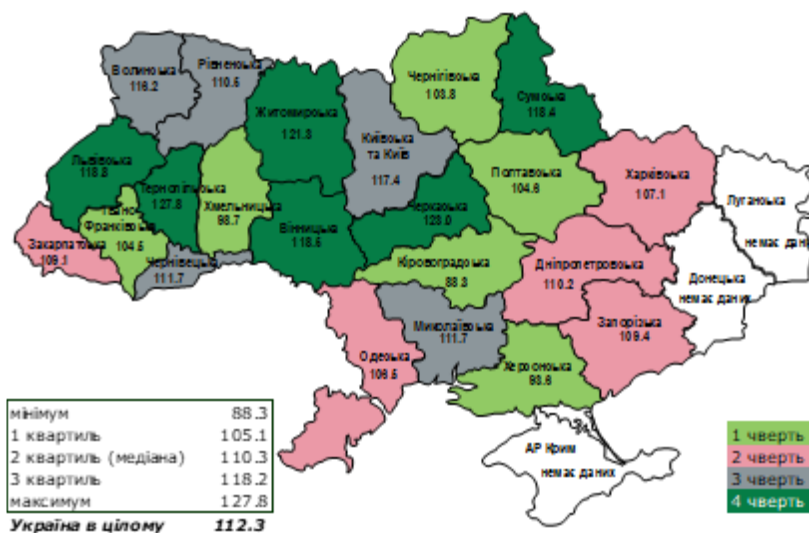

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 11–27 травня 2021 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середній ранжованій сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	8,3	-8,3	-20,0	0,0	-9,1
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	0,0	23,1	-15,4	-15,4	7,7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-30,0	0,0	15,4	7,7	30,8
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-9,1	15,4	30,8	0,0	23,1
кількості працівників	-16,7	-15,4	7,7	-27,3	0,0

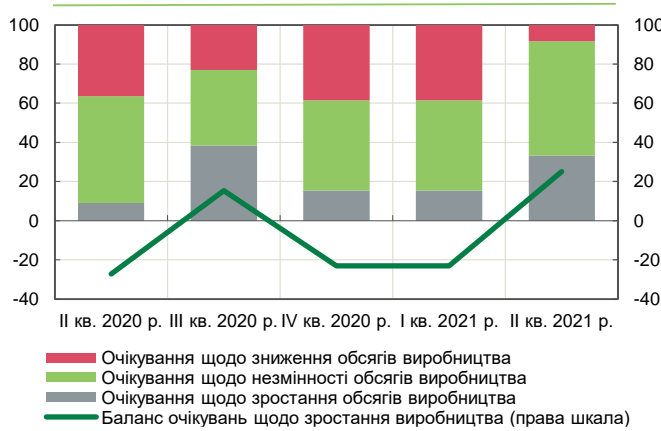
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

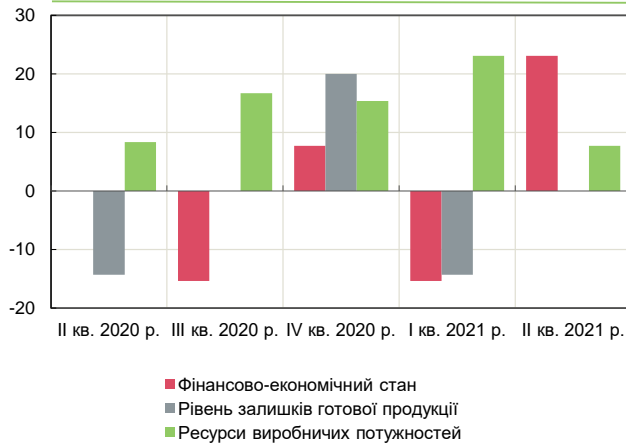
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

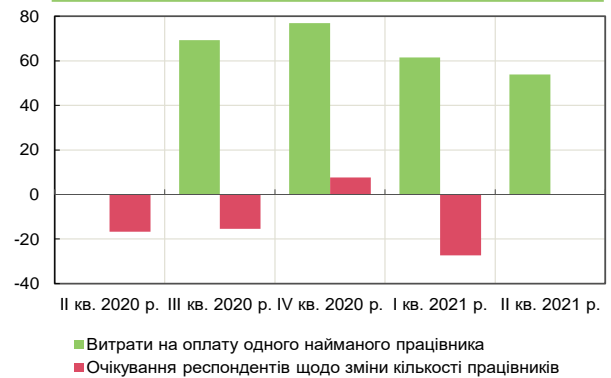
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

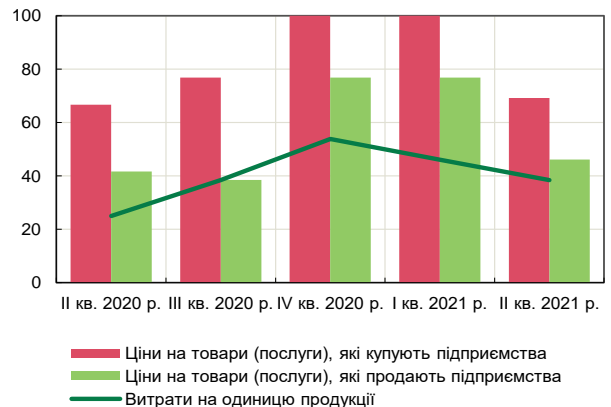
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

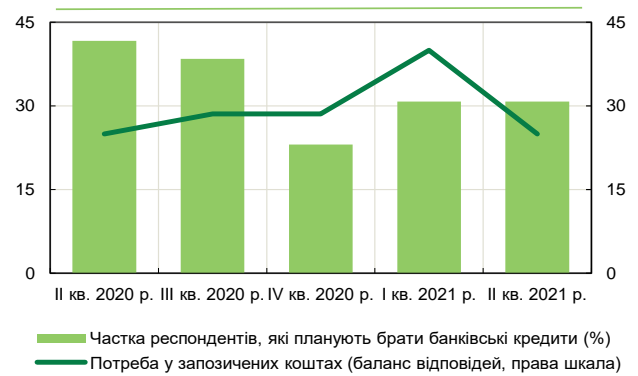
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

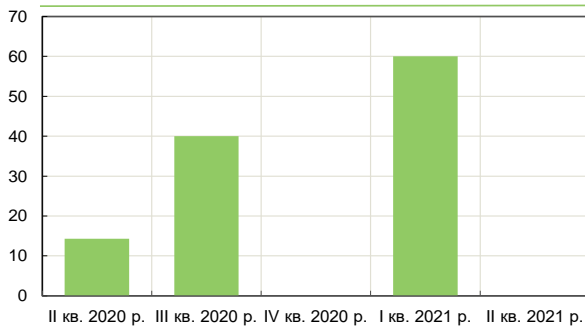
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

